

Dokument s plenarne sjednice

A9-0178/2022

17.6.2022

IZVJEŠĆE

o izvješću Komisije o Srbiji za 2021.
(2021/2249(INI))

Odbor za vanjske poslove

Izjestitelj: Vladimír Bilčík

SADRŽAJ

	Stranica
PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	3
INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU	24
POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU	25

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o izvješću Komisije o Srbiji za 2021. (2021/2249(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Srbije, s druge strane, koji je stupio na snagu 1. rujna 2013.¹,
- uzimajući u obzir zahtjev Srbije od 19. prosinca 2009. za članstvo u Europskoj uniji,
- uzimajući u obzir mišljenje Komisije od 12. listopada 2011. o zahtjevu Srbije za članstvo u Europskoj uniji (COM(2011)0668), odluku Europskog vijeća od 1. ožujka 2012. o dodjeli statusa zemlje kandidatkinje Srbiji te odluku Europskog vijeća od 27. i 28. lipnja 2013. o otvaranju pregovora o pristupanju EU-u sa Srbijom,
- uzimajući u obzir zaključke Predsjedništva sa sastanka Europskog vijeća u Solunu od 19. i 20. lipnja 2003.,
- uzimajući u obzir Deklaraciju iz Sofije usvojenu tijekom sastanka na vrhu EU-a i zemalja zapadnog Balkana održanog 17. svibnja 2018.
- uzimajući u obzir Zagrebačku deklaraciju usvojenu tijekom sastanka na vrhu EU-a i zemalja zapadnog Balkana održanog 6. svibnja 2020.
- uzimajući u obzir Zajedničku izjavu sa sastanka na vrhu Istočnog partnerstva održanog 6. listopada 2021. u Brdu kod Kranja,
- uzimajući u obzir Berlinski proces pokrenut 28. kolovoza 2014. i osmi sastanak na vrhu Berlinskog procesa od 5. srpnja 2021.,
- uzimajući u obzir sastanak na vrhu održan u Sofiji 10. studenoga 2020., Izjavu čelnika zapadnog Balkana o zajedničkom regionalnom tržištu od 9. studenoga 2020. i Izjavu iz Sofije o zelenom programu za zapadni Balkan od 10. studenoga 2020.,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Vijeća sigurnosti UN-a 1244 od 10. lipnja 1999., savjetodavno mišljenje Međunarodnog suda pravde od 22. srpnja 2010. o sukladnosti jednostranog proglašenja neovisnosti Kosova s međunarodnim pravom te Rezoluciju Opće skupštine UN-a 64/298 od 9. rujna 2010. u kojoj je potvrđen sadržaj mišljenja Međunarodnog suda pravde i pozdravljena spremnost EU-a da posreduje u dijalogu između Srbije i Kosova,
- uzimajući u obzir prvi sporazum o načelima kojima se uređuje normalizacija odnosa između vlada Srbije i Kosova od 19. travnja 2013., sporazume od 25. kolovoza 2015. te

¹ SL L 278, 18.10.2013., str. 16.

aktualni dijalog uz posredovanje EU-a za normalizaciju odnosa,

- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 5. veljače 2020. naslovljenu „Poboljšanje pretpristupnog procesa – vjerodostojna perspektiva pristupanja EU-u za zemlje zapadnog Balkana” (COM(2020)0057),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 6. listopada 2020. naslovljenu „Gospodarski i investicijski plan za zapadni Balkan” (COM(2020)0641) i radni dokument službi Komisije od 6. listopada 2020. naslovljen „Smjernice za provedbu zelenog plana za zapadni Balkan” (SWD(2020)0223),
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 2021/1529 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. rujna 2021. o uspostavi Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA III)²;
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 19. listopada 2021. naslovljenu „Politika proširenja EU-a za 2021.” (COM(2021)0644) i priloženi radni dokument službi Komisije naslovljen „Izvešće o Srbiji za 2021.” (SWD(2021)0288),
- uzimajući u obzir Komisijinu procjenu programa gospodarske reforme Srbije za razdoblje 2021. 2023. (SWD(2021)0096) od 22. travnja 2021. i zajedničke zaključke ekonomskog i financijskog dijaloga između EU-a i zapadnog Balkana i Turske koje je Vijeće usvojilo 12. srpnja 2021.,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 29. travnja 2020. naslovljenu „Potpora zemljama zapadnog Balkana u borbi protiv bolesti COVID-19” (COM(2020)0315),
- uzimajući u obzir 12. i 13. sastanak Konferencije o pristupanju sa Srbijom na ministarskoj razini koji su održani 22. lipnja i 14. prosinca 2021. i iz kojih je proizišlo otvaranje četvrtog klastera o zelenom programu i održivoj povezivosti,
- uzimajući u obzir mjere za poboljšanje provedbe izbornog procesa o kojima su se 18. rujna 2021. usuglasili suorganizatori tijekom druge faze Međustranačkog dijaloga uz pomoć Europskog parlamenta,
- uzimajući u obzir šesti sastanak Vijeća Europske unije i Srbije za stabilizaciju i pridruživanje održan 25. siječnja 2022.,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 14. prosinca 2021. o proširenju i stabilizaciji te procesu pridruživanja,
- uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU) 2022/576 od 8. travnja 2022. o izmjeni Uredbe (EU) br. 833/2014 o mjerama ograničavanja s obzirom na djelovanje Rusije kojima se destabilizira stanje u Ukrajini³,
- uzimajući u obzir Rezoluciju ES-11/1 Opće skupštine UN-a od 2. ožujka 2022. o agresiji na Ukrajinu,
- uzimajući u obzir tematsko izvješće Europskog revizorskog suda od 10. siječnja 2022.

² SL L 330, 20.9.2021., str. 1.

³ SL L 111, 8.4. 2022., str. 1.

naslovljeno „Potpora EU-a vladavini prava na zapadnom Balkanu: unatoč nastojanjima temeljni problemi ostaju neriješeni”,

- uzimajući u obzir tematsko izvješće Europskog revizorskog suda od 3. lipnja 2021. naslovljeno „Dezinformacije koje utječu na EU: poduzeti su određeni koraci, ali problem nije riješen”,
- uzimajući u obzir Drugo privremeno izvješće Skupine država protiv korupcije (GRECO) Vijeća Europe o sukladnosti četvrtog evaluacijskog kruga o Srbiji usvojeno u ožujku 2022.,
- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o toj zemlji,
- uzimajući u obzir svoju preporuku od 19. lipnja 2020. Vijeću, Komisiji i potpredsjedniku Komisije / Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku o zapadnom Balkanu, nakon sastanka na vrhu 2020.⁴,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 25. ožujka 2021. o izvješćima Komisije o Srbiji za 2019. i 2020.⁵,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. prosinca 2021. o suradnji u borbi protiv organiziranog kriminala na zapadnom Balkanu⁶,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 16. prosinca 2021. o prisilnom radu u tvornici Linglong i prosvjedima za zaštitu okoliša u Srbiji⁷,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 9. ožujka 2022. o stranom uplitanju u sve demokratske procese u Europskoj uniji, uključujući dezinformacije⁸,
- uzimajući u obzir izjavu i preporuke usvojene na 13. sjednici Parlamentarnog odbora Europske unije i Srbije za stabilizaciju i pridruživanje održanoj u Bruxellesu i na daljinu 28. listopada 2021.,
- uzimajući u obzir zajedničku izjavu s drugog sastanka na vrhu Europskog parlamenta i predsjednika parlamenta zemalja zapadnog Balkana održanog 28. lipnja 2021., koji je sazvao predsjednik Europskog parlamenta zajedno s čelnicima parlamenta zemalja zapadnog Balkana,
- uzimajući u obzir izjavu o preliminarnim nalazima i zaključcima međunarodne misije OEES-a/ODIHR-a za promatranje prijevremenih parlamentarnih i predsjedničkih izbora u Srbiji od 3. travnja 2022.,
- uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika,

⁴ SL C 362, 8.9.2021., str. 129.

⁵ SL C 494, 8.12.2021., str. 172.

⁶ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0506.

⁷ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0511.

⁸ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2022)0064.

- uzimajući u obzir izvješće Odbora za vanjske poslove (A9-0178/2022),
- A. budući da se svaka zemlja kandidatkinja za proširenje ocjenjuje na temelju vlastitih zasluga i budući da raspored i napredak pristupanja ovisi o ispunjenju kriterija za proširenje, provedbi nužnih reformi, posebice u pogledu „temelja”, i zakonodavnom usklađivanju;
 - B. budući da je Srbija prihvatila postupno usvajanje ciljeva i politika Europske unije tijekom procesa pregovora;
 - C. budući da su demokracija, poštovanje ljudskih prava i vladavina prava temeljne vrijednosti na kojima je utemeljen EU; budući da su potrebne održive reforme i njihova provedba kako bi se savladali preostali izazovi u tim područjima;
 - D. budući da su od početka pregovora sa Srbijom otvorena 22 poglavlja, od kojih su dva privremeno zatvorena; budući da je posljednjih godina napredak u raznim pregovaračkim poglavljima bio prilično spor; budući da je Srbija otvorila četvrti klaster o zelenom programu i održivoj povezivosti u prosincu 2021.;
 - E. budući da Freedom House i dalje navodi Srbiju kao „djelomično slobodnu” zemlju i napominje da su rezultati demokracije u toj zemlji doživjeli jedan od najvećih svjetskih padova u posljednjih deset godina; budući da je stanje slobode medija u Srbiji zabrinjavajuće i da se ta zemlja 2021. nalazila na 93. mjestu od 180 zemalja na Svjetskom indeksu slobode medija koji su objavili Reporteri bez granica;
 - F. budući da je prema izvješću o ocjeni GRECO-a objavljenom 30. ožujka 2022. Srbija na zadovoljavajući način provela ili na zadovoljavajući način postupila s osam od 13 preporuka GRECO-a;
 - G. budući da napredak i predanost Srbije u pregovorima o otvorenim pitanjima s Kosovom ostaje važno mjerilo za budući napredak u pregovorima o pristupanju EU-u;
 - H. budući da Srbija mora poštovati puni integritet i suverenitet svih susjednih zemalja i mora se suzdržati od utjecaja na njihova unutarnja politička zbivanja;
 - I. budući da Srbija nije prihvatila opetovane pozive na usklađivanje svoje vanjske i sigurnosne politike s politikom EU-a te da nije uvela sankcije Rusiji nakon ruske invazije Ukrajine; budući da njegovo stajalište u međunarodnim odnosima predstavlja prepreku njezinu pristupanju; budući da Srbija ima nisku razinu usklađenosti sa zajedničkom vanjskom i sigurnosnom politikom EU-a;
 - J. budući da je u Općoj skupštini Ujedinjenih naroda Srbija glasovala za rezolucije u kojima se osuđuje ruska agresija u Ukrajini te se snažno zalaže za poštovanje teritorijalne cjelovitosti i suvereniteta Ukrajine u skladu s međunarodnim pravom;
 - K. budući da je EU najveći pružatelj financijske pomoći Srbiji kroz IPA; budući da je Srbija od 2014. u okviru instrumenta IPA II primila pomoć EU-a u ukupnom iznosu od 1 539 milijardi EUR;
 - L. budući da je EU najveći ulagač i trgovinski partner Srbiji, a EU-e ima najveći uzajamni

odnos sa Srbijom, čiji su razmjeri 65 % ukupnog izvoza i 59 % ukupnog uvoza 2020. godine;

- M. budući da je EU mobilizirao 3,3 milijarde EUR za hitnu pomoć u zdravstvenoj krizi i ublažavanje ekonomskih i socijalnih posljedica pandemije bolesti COVID-19; budući da je Komisija donijela paket od 70 milijuna EUR u okviru instrumenta IPA II za pomoć u financiranju pristupa zemalja zapadnog Balkana cjepivima protiv bolesti COVID-19 koja nabavljaju države članice EU-a;
- N. budući da se pomoć u okviru instrumenta IPA III temelji na strogim uvjetima i predviđaju se prilagodba i obustava pomoći u slučajevima nazadovanja u demokraciji, ljudskim pravima i vladavini prava; budući da je EU u razdoblju od 2007. do 2020. osigurao ukupno 2,79 milijardi EUR u okviru prethodnih programa IPA-e;
- O. budući da je situacija žena u Srbiji izvor ozbiljne zabrinutosti i da je polovina žena bila izložena nekom obliku nasilja i da je posljednjih godina ubijeno više od 300 žena kao posljedica rodno uvjetovanog nasilja;
- P. budući da je Srbija ratificirala sve temeljne konvencije Međunarodne organizacije rada;

Predanost pristupanju EU-u

1. izražava potporu budućem članstvu Srbije u EU-u i podsjeća na to da vjerodostojna perspektiva proširenja iziskuje političku volju, održive napore i nepovratne reforme u svim područjima, posebno onima povezanim s vladavinom prava, kao i nepokolebljivu predanost europskim standardima i vrijednostima; poziva srbijanske vlasti da istinski provedu potrebne reforme i vrate zemlju na pravi put prema integraciji u EU, čime će se ispuniti europske težnje Srbije;
2. ističe da je napredak u procesu pristupanja usmjeren na rezultate i reforme te da se temelji na daljnjem usklađivanju vladavine prava, dobrom upravljanju, temeljnim pravima i poštovanju europskih prava i vrijednosti; naglašava veze između naroda Europske unije i srpskog naroda;
3. pozdravlja otvaranje četvrtog klastera u prosincu 2021.; ponovno ističe da će napredak u poglavljima o vladavini prava i temeljnim pravima, potpunom usklađivanju s vanjskom, sigurnosnom i obrambenom politikom EU-a, uključujući sankcije protiv Rusije, kao i u normalizaciji odnosa Srbije s Kosovom, odrediti tempo pristupnih pregovora;
4. prima na znanje preliminarne zaključke Ureda za demokratske institucije i ljudska prava Organizacije za europsku sigurnost i suradnju izjave međunarodne misije za promatranje izbora (OESS/ODIHR) da su na parlamentarnim izborima održanima 3. travnja 2022. predstavljene različite političke opcije, ali da je niz nedostataka doveo do nejednakih uvjeta te da se pritom prednost davala vladajućima; s tim u vezi, upućuje na ulogu dezinformacijskih kampanja uz državno pokroviteljstvo s ciljem promjene mišljenja o tim izborima; poziva srbijanske vlasti da u cijelosti uzmu u obzir sve preporuke ODIHR-a puno prije sljedećih izbora; naglašava da bi u tom procesu i dalje trebale sudjelovati organizacije civilnog društva koje imaju stručno znanje o izborima;
5. pozdravlja povećan odaziv birača na izborima koji su se održali 3. travnja 2022. i

povratak višestranačkijoj Narodnoj skupštini, koja sada uključuje brojne stranke nacionalnih manjina; izražava žaljenje zbog izrazito polariziranog konteksta kampanje, koju su obilježili nepostojanje jednakih uvjeta, ograničen medijski pluralizam i rašireni pritisak na birače; žali zbog toga što su članovi vladajuće stranke zloupotrebljavali javne dužnosti, što je bilo ustrajan problem tijekom cijele kampanje;

6. osuđuje napade na članove oporbe, novinare, članove organizacija civilnog društva i članove različitih misija za praćenje izbora, kao i druge incidente koji ugrožavaju integritet izbornog postupka; osuđuje nasilni napad na Pavla Grbovića, jednog od čelnika oporbe, i poziva vlasti da počinitelje privedu pravdi;
7. izražava zabrinutost zbog nepostojanja proaktivnije uloge Republičke izborne komisije i Gradske izborne komisije Beograda kad je bilo riječi o utvrđivanju i priopćivanju izbornih rezultata; izražava zabrinutost zbog toga što su potpuni preliminarni rezultati lokalnih izbora u Beogradu objavljeni tek više od dva tjedna nakon održavanja izbora; napominje da bi to moglo prouzročiti pogoršanje povjerenja građana u neovisnost izborne administracije; žali zbog nejasne komunikacije Republičke izborne komisije o preliminarnim rezultatima izbora nakon zatvaranja birališta;
8. žali zbog toga što problemi s točnošću jedinstvenog popisa birača nisu riješeni prije ovog izbornog ciklusa, što je ostavilo prostora za njegovu zlouporabu;
9. poziva novu većinu da poštuje prethodno donesene političke odluke o procesu pristupanja EU-u i da ubrza usklađivanje Srbije s europskim politikama i vrijednostima; traži raspodjelu parlamentarnih pozicija kako bi se odrazio politički pluralizam u Narodnoj skupštini; napominje da su svi sazivi srbijanskog parlamenta u posljednjih deset godina osim jednog raspušteni ranije te da daljnji nepotrebni prijevremeni izbori ne bi doprinijeli političkoj stabilnosti; ističe njezinu spremnost da i dalje radi s Narodnom skupštinom i njezinim klubovima zastupnika u kontekstu Međustranačkog dijaloga te naglašava da su potrebne jasne političke odluke o strateškom smjeru Srbije;
10. izražava duboko žaljenje zbog činjenice da se Srbija još nije uskladila sa sankcijama EU-a nakon ruske invazije na Ukrajinu; naglašava da je Srbija jedna od rijetkih europskih zemalja koja se ne usklađuje sa sankcijama EU-a protiv Rusije; poziva novoizabrane vlasti da brzo pokažu nedvosmisleno predanost vrijednostima, standardima i pravilima EU-a te da se hitno usklade s odlukama i stajalištima EU-a u području vanjske i sigurnosne politike, uključujući brzo i potpuno usklađivanje s restriktivnim mjerama protiv Rusije i Bjelarusa, uključujući sankcije protiv pojedinaca, skupina i subjekata;
11. prima na znanje potporu Srbije teritorijalnoj cjelovitosti i suverenosti Ukrajine te njezino glasovanje u Općoj skupštini UN-a u kojem se osuđuje ruska invazija, kao i njezina potpora isključenju Rusije iz Vijeća UN-a za ljudska prava 7. travnja 2022.; napominje da su predstavnici Srbije istodobno izbjegli glasovanje o isključenju Rusije iz Vijeća Europe;
12. ponovno ističe važnost usklađivanja sa zajedničkom vanjskom i sigurnosnom politikom EU-a, koja postupno mora postati sastavni dio vanjske politike Srbije kao presudan uvjet za pristupni proces; izražava zabrinutost zbog niske stope usklađenosti Srbije, koja je najniža u regiji; žali zbog povremenih izjava političkih vođa kojima se dovodi u

pitanje vanjskopolitička orijentacija Srbije; međutim, ističe da je zamah koji je stvoren novim mandatom nakon izbora održanih 3. travnja 2022. u Srbiji prilika za postizanje bitnog napretka u pogledu europske perspektive Srbije; poziva političke snage u Srbiji da obustave suradničke odnose s autoritarnim političkim strankama u Rusiji;

13. preporučuje da se daljnja pregovaračka poglavlja otvore tek kada Srbija poduzme potrebne mjere u tom pogledu, uključujući mjere o vladavini prava;
14. poziva Srbiju da ponovno razmotri svoju gospodarsku suradnju s Rusijom i osuđuje nastavak letova između Beograda i Moskve u vrijeme kada je zračni prostor EU-a zatvoren za letove u Rusiju i iz Rusije;
15. napominje da je od 2015. do 2021. vojna potrošnja Srbije porasla za 70 %, uglavnom zbog kupnje iz Bjelarus, Rusije i Kine; izražava zabrinutost zbog bliske suradnje s Ruskom Federacijom u vojnim pitanjima; potiče Srbiju da ponovno razmotri svoje odnose s Rusijom u pogledu obrambene politike i da okonča svu vojnu suradnju s Rusijom, kao što je „regionalni humanitarni centar” u Nišu; također je zabrinut zbog sve veće suradnje Srbije s Kinom, uključujući uspostavu sustava masovnog nadzora u Beogradu kupljenog iz Kine, nedavnu isporuku raketnog sustava zemlja-zrak, kupnju vojnog oružja i opreme proizvedenu u Kini te zajedničke vježbe s kineskim sigurnosnim snagama na srpskom teritoriju;
16. izražava zabrinutost zbog navoda o prisluškivanju pripadnika ruske oporbe u Beogradu od strane srpskih vlasti i navodnom naknadnom prijenosu materijala ruskim sigurnosnim službama; naglašava da bi svaka suradnja koja bi doprinosila autoritarnim i antidemokratskim praksama u Rusiji i Srbiji štetila budućim odnosima EU-a i Srbije;
17. izražava daljnju zabrinutost zbog toga što su srpska i ruska vlada osnovale radnu skupinu za borbu protiv „revolucije boje”, čija svrha i ciljevi ostaju nejasni;
18. pozdravlja donošenje mjera za poboljšanje izbornih uvjeta i medijskog prostora uoči izbora u travnju 2022. koje su proizišle iz Međustranačkog dijaloga uz pomoć Europskog parlamenta; primjećuje napredak u provedbi dogovorenih mjera te poziva na daljnje osnaživanje medijskog pluralizma, ravnomjerni pristup medijskom prostoru; žali zbog toga što su mnoge mjere provedene sa zakašnjenjem i bez sudjelovanja svih relevantnih aktera; žali zbog toga što nisu donesene ambicioznije mjere koje su mogle dovesti do većeg poboljšanja izbornih uvjeta;
19. pozdravlja odluku neparlamentarne oporbe da sudjeluje na izborima u travnju 2022.; ponovno ističe da je jedini način za jamčenje političke zastupljenosti uključivanje u političke i izborne procese; poziva sve političke aktere da ostanu angažirani u tim procesima i da surađuju kako bi se dodatno poboljšali izborni uvjeti i provedba izbornih propisa; poziva sve političke aktere da djeluju u skladu s načelima transparentnosti, odgovornosti i uključivosti; poziva novoizabranu Narodnu skupštinu da iskoristi trenutačni zamah i započne s provedbom punopravnog zakonodavnog nadzora nad radom vlade;
20. ponovno ističe svoju potporu radu europskih političkih zaklada na jačanju demokratskih procesa u Srbiji i poticanju nove generacije političkih vođa;

21. izražava zabrinutost zbog vrlo ograničene vidljivosti procesa europske integracije u Srbiji; ponavlja svoj poziv Srbiji, Komisiji, Europskoj službi za vanjsko djelovanje (ESVD) i državama članicama EU-a da provode aktivniju i učinkovitiju komunikacijsku strategiju o koristima proširenja EU-a i o potpori koja se dodjeljuje kroz sredstva EU-a te da predstave pozitivan primjer susjednih zemalja Srbije koje su već države članice EU-a;
22. izražava zabrinutost zbog toga što je javna potpora članstvu u EU-u u Srbiji bila znatno niža nego u ostatku regije te da se prema posljednjim anketama većina građana Srbije protivi pristupanju Europskoj uniji; poziva srbijanske političke vođe da aktivnije i nedvosmisleno izraze svoju predanost vrijednostima EU-a u javnoj raspravi te da surađuju sa srbijanskim građanima izvan velikih gradova o konkretnim koristima pristupanja EU-u; ponovno izražava zabrinutost zbog uloge javno financiranih medija u širenju retorike protiv EU-a; poziva novu Narodnu skupštinu da podrži europsku budućnost Srbije, među ostalim putem vlastite strateške komunikacije; ponovno ističe spremnost Europskog parlamenta da zajedno sa srpskim parlamentarnim zastupnicima sudjeluje u komunikacijskim aktivnostima radi međusobnog približavanja EU-a i Srbije; poziva određene vladine dužnosnike da prestanu podupirati kampanje dezinformiranja protiv EU-a;
23. pozdravlja činjenicu da je članstvo u EU-u i dalje strateški cilj Srbije, no žali zbog nedostatka napretka u mnogim područjima srbijanskog programa reformi i činjenice da je čak došlo do nazadovanja u pogledu pitanja koja su ključna za pristupanje EU-u;
24. napominje da usvajanje nove metodologije pristupanja nije dovelo do znatnog ubrzanja procesa pristupanja Srbije EU-u i poziva na njezinu potpunu provedbu; potiče povjerenika EU-a za susjedstvo i proširenje da bude proaktivniji u procesu pristupanja Srbije, posebno kad je riječ o temeljnim slobodama, demokraciji i vladavini prava te borbi protiv korupcije i organiziranog kriminala; izražava zabrinutost zbog navoda javnosti da povjerenik EU-a za susjedstvo i proširenje umanjuje važnost nekih pitanja povezanih s vladavinom prava u zemljama pristupnicama i potiče Komisiju da poduzme odgovarajuće mjere u vezi sa zahtjevima Parlamenta u tom pogledu;
25. žali zbog toga što proces europske integracije u Srbiji nije dovoljno transparentan jer se važni dokumenti, kao što su izvješća o provedbi Nacionalnog programa za usvajanje pravne stečevine, već godinama ne objavljuju;
26. naglašava da je EU najveći trgovinski partner Srbije, što jača njihov međusobni odnos koji se temelji na povjerenju i perspektivi članstva, te stoga žali zbog činjenice da je srpska vlada ponekad stavljala veći naglasak na svoje veze s Kinom i Rusijom nego na veze s EU-om;
27. primjećuje inicijativu francuskog predsjedništva Vijeća EU-a da organizira konferenciju EU-a i zapadnog Balkana te se nada da će se ona iskoristiti za oživljavanje procesa proširenja i da će se zemljama zapadnog Balkana dati jasna perspektiva pristupanja; sa zanimanjem iščekuje češko predsjedanje Vijeću EU-a i njegovu daljnju potporu politici proširenja EU-a; pozdravlja doprinos Srbije Konferenciji o budućnosti Europe u obliku 52 preporuke;

Demokracija i vladavina prava

28. potiče novoizabranu većinu da se usmjeri na rješavanje strukturnih nedostataka i ostvarivanje konkretnih i opipljivih rezultata u području vladavine prava, temeljnih prava, slobode izražavanja, medijskih sloboda, borbe protiv korupcije, dezinformacija i rada demokratskih institucija te javne uprave; zabrinut je zbog toga što su nedostatak nadzora nad izvršnom vlašću i nedostatak smislenog javnog savjetovanja u nekoliko navrata utjecali na kvalitetu zakonodavstva i doveli do narušavanja podjele ovlasti; poziva Srbiju da u potpunosti provede podjelu vlasti u skladu sa svojim Ustavom i demokratskim standardima; naglašava da je uspostava sustava provjere i ravnoteže preduvjet za sprečavanje prekomjerne koncentracije političke moći i podsjeća da su neovisni mediji temelj zdrave demokratske rasprave;
29. pozdravlja nedavne izmjene ustava nakon referendumu u siječnju 2022. kojima je cilj poboljšati neovisnost pravosuđa; naglašava da bi se proces reformi za jačanje neovisnosti pravosuđa trebao nastaviti, posebno zakonodavnim izmjenama kako bi se omogućila učinkovita provedba tih ustavnih izmjena, u skladu s najboljim europskim praksama i preporukama Venecijanske komisije te na transparentan i uključiv način; žali zbog stalnog pritiska na pravosuđe i osuđuje javno poricanje međunarodnih presuda za ratne zločine; poziva novoizabranu većinu da kao prioritet učvrsti zaštitne mjere za neovisnost i djelotvornost pravosuđa; naglašava potrebu za dodatnim mjerama kako bi se u potpunosti zajamčila neovisnost pravosuđa u skladu s nedavnim ustavnim promjenama;
30. ističe prednosti procesa decentralizacije i potiče jačanje nadležnosti Autonomne Pokrajine Vojvodine; podsjeća da je u skladu s Ustavom Srbije zakon o financiranju Autonomne Pokrajine Vojvodine trebao biti donesen do kraja 2008. i potiče buduću vladu da to pitanje bez daljnje odgode uputi Narodnoj skupštini;
31. konstatira određena poboljšanja u radu Narodne skupštine, posebno smanjenu primjenu hitnih postupaka i donošenje novog Kodeksa ponašanja za članove Narodne skupštine sastavljenog u suradnji s GRECO-om; međutim, izražava zabrinutost zbog toga što se tijekom parlamentarnih rasprava i dalje upotrebljava provokativan jezik protiv političkih protivnika, civilnog društva, medija i predstavnika drugih institucija koji izražavaju drukčija politička mišljenja, uključujući od strane vladinih dužnosnika; poziva novu Narodnu skupštinu da ne tolerira takve prakse i da učinkovito provodi svoj Kodeks ponašanja; nada se da se negativne prakse koje su obilježile prethodne Nacionalne skupštine, uključujući prekomjernu uporabu hitnih zakonodavnih postupaka i filibusiranje, neće ponoviti i potiče vladu da redovitije prisustvuje sjednicama Narodne skupštine;
32. žali zbog toga što je rad Narodne skupštine bio ograničen zbog nepostojanja istinske političke rasprave između većine i oporbenih stranaka; ističe važnost međustranačkog konsenzusa o reformama povezanim s EU-om kako bi se osigurao napredak zemlje na njezinu putu prema EU-u; zabrinut je zbog toga što Narodna skupština ne izvršava svoju nadzornu ulogu i zbog toga što zakonodavni program isključivo određuje izvršna vlast; poziva novo parlamentarno vodstvo i klubove zastupnika da se fokusiraju na konstruktivne rasprave u Narodnoj skupštini u korist građana;
33. izražava zadovoljstvo činjenicom da će manjinske stranke i koalicije u novoj Narodnoj skupštini Srbije imati ukupno 13 predstavnika koji predstavljaju bosansku, mađarsku i

hrvatsku nacionalnu zajednicu; zabrinut je zbog toga što Romi neće imati vlastite predstavnike u Narodnoj skupštini;

34. poziva Narodnu skupštinu Srbije da zajamči da su neovisna regulatorna tijela ovlaštena učinkovito izvršavati svoje nadzorne uloge podupiranjem i praćenjem provedbe nalaza i preporuka neovisnih regulatornih tijela;
35. ponavlja svoju zabrinutost zbog ograničenog napretka u borbi protiv korupcije i organiziranog kriminala te u nekoliko korupcijskih skandala visokog profila koji upućuju na vjerojatne veze između državnih dužnosnika i organiziranoga kriminala; poziva Srbiju da pojača napore za učinkovito rješavanje tih pitanja; poziva vlasti da se suzdrže od komentiranja tekućih istraga i suđenja, vršeći time pritisak na pravosuđe;
36. pozdravlja Drugo privremeno izvješće GRECO-a o sukladnosti četvrtog evaluacijskog kruga o Srbiji u vezi sa sprečavanjem korupcije među članovima Narodne skupštine, sucima i tužiteljima, u kojem se zaključuje da je Srbija na zadovoljavajući način provela ili na zadovoljavajući način postupila s osam od trinaest preporuka iz četvrtog kruga evaluacijskog izvješća; traži provedbu preostalih preporuka; prima na znanje donošenje novog zakona o sprečavanju korupcije, koji je nedavno izmijenjen u skladu s preporukama GRECO-a;
37. potiče Srbiju da ostvari uvjerljive rezultate, uključujući uvjerljive rezultate u pogledu učinkovitih istraga u borbi protiv korupcije, posebno u slučajevima od velikog javnog interesa, te da poboljša rezultate u istragama korupcije na visokoj razini, uključujući oduzimanje i zapljenu imovine stečene kaznenim djelima; sa zabrinutošću napominje da u predmetima Krušik i Telekom Srbija nisu dostupne informacije o službenim istragama; napominje da se predmetu Jovanjica odlučuje na temelju dvije odvojene optužnice i da su u istražnim medijima otkriveni novi slučajevi korupcije na visokoj razini, posebno u takozvanim Pandorinim dokumentima;
38. ponavlja svoj poziv da se zadovolji pravda u pogledu nezakonitog uništenja privatne imovine u beogradskom naselju Savamala; prima na znanje navode osuđenog policajca koji je bio prisiljen preuzeti isključivu odgovornost za cijeli slučaj; ponovno izražava zabrinutost zbog mogućnosti da u tom slučaju u sljedećih nekoliko godina nastupi zastara; potiče vlasti da u potpunosti istraže taj slučaj i kazneno gone sve odgovorne osobe;
39. potiče vlasti da istraže i kazneno gone sve navodne veze s kriminalnom skupinom iz Belivuka; izražava zabrinutost zbog nedavnih navoda da je Darko Šarić vodio međunarodnu zločinačku organizaciju dok je bio u zatvoru u Srbiji;
40. naglašava da IPA III omogućuje prilagodbu ili čak obustavu sredstava u slučaju znatnog nazadovanja ili trajnog nedostatka napretka u temeljnim pitanjima, uključujući borbu protiv korupcije i organiziranog kriminala, kao i slobodu medija; u tom kontekstu poziva EU i zemlje zapadnog Balkana da uspostave okvir za plodnu suradnju između Ureda europskog javnog tužitelja (EPPO) i zemalja zapadnog Balkana kako bi se zajamčilo da Ured europskog javnog tužitelja može učinkovito izvršavati svoje nadležnosti u pogledu sredstava iz instrumenta IPA III u zemljama zapadnog Balkana;
41. pozdravlja donošenje izmjena Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog

značaja kao odgovor na pozive na poboljšanje transparentnosti donošenja javnih politika i omogućivanje građanima da bez nepotrebnih prepreka dobiju informacije od javnog interesa te poziva na njegovu hitnu provedbu;

42. napominje da je strategija za razvoj civilnog društva usvojena, ali žali zbog toga što ne postoji popratni akcijski plan; poziva Komisiju i ESVD da nastave blisku suradnju s civilnim društvom i medijima u Srbiji te da podupru njihove aktivnosti; podsjeća da je snažno i neovisno civilno društvo ključna sastavnica svake demokracije; poziva srbijanske vlasti da uključe civilno društvo u donošenje politika i odluka, da se suzdrže od odbacivanja bilo kakvih kritika civilnog društva kao vanjskog uplitanja te da potiču ozračje koje pogoduje radu svih organizacija civilnog društva kako bi mogle raditi bez straha od zastrašivanja ili čak kriminalizacije;
43. potiče Komisiju da provede preporuke iz tematskog izvješća Europskog revizorskog suda br. 1/2022 kako bi se osigurao učinkovit učinak financijske pomoći EU-a na vladavinu prava na zapadnom Balkanu, posebno izradom smjernica o primjeni odredbi IPA-e III o modulaciji i jačem parlamentarnom nadzoru nad sredstvima; poziva Komisiju da bolje poveže financiranje s napretkom u području vladavine prava, da poveća potporu organizacijama civilnog društva i neovisnim medijskim izvorima te da poboljša izvješćivanje o projektima i njihovo praćenje, kao što je Parlament opetovano zagovarao; u tom pogledu poziva na bolju koordinaciju programa vladavine prava koje podupiru međunarodni donatori;
44. žali zbog činjenice da su određeni dijelovi bivših jugoslavenskih povijesnih arhiva i dalje nedostupni; ponavlja svoj poziv vlastima da olakšaju pristup tim arhivima, posebno arhivima bivše jugoslavenske tajne službe (UDBA) i tajnoj službi Jugoslavenske narodne vojske (KOS), kako bi se omogućila temeljita istraga i rješavanje komunističkih zločina, olakšao proces pomirenja te poziva na to da se ti arhivi vrate vladama država nasljednica ako to zatraže;
45. poziva Srbiju da poštuje svoje obveze i u potpunosti surađuje s Međunarodnim kaznenim sudom za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) i Međunarodnim rezidualnim mehanizmom za kaznene sudove (IRMCT) te da provede sve njihove odluke;

Temeljne slobode i ljudska prava

46. osuđuje ograničenjâ slobode i neovisnosti medija i zloupotrebe medija od strane vladajuće većine kako bi se stekla nepravedna politička prednost, napadala politička oporba i širile dezinformacije; naglašava negativan utjecaj koji ta ograničenja imaju na demokratske procese u zemlji; napominje da tržišno natjecanje u medijskom sektoru pogoduje medijskom pluralizmu;
47. pozdravlja napore koje vlada ulaže u provedbu svoje medijske strategije, ali istodobno žali zbog praksi koje upućuju na to da vlasti namjerno odgađaju njezinu provedbu; napominje da bi trebalo poduzeti dodatne korake kako bi se dodatno povećala sloboda medija i poziva srbijanske vlasti da poduzmu hitne mjere kako bi se zajamčila sloboda izražavanja, neovisnost medija i medijski pluralizam;
48. napominje da se zloupotreba javnog novca za stjecanje vlasništva u medijskim kućama smatra jednim od glavnih mehanizama za zarobljavanje medija (eng. media capture) u

Srbiji; podsjeća da bi informacije o vlasništvu nad medijima trebale biti dostupne javnosti i poziva na veću transparentnost vlasništva nad medijima i njihova financiranja, kao i na stvaranje okruženja koje neovisnim i istraživačkim medijima omogućuje pristup financiranju i sigurno djelovanje; poziva na veću transparentnost javnog financiranja medija;

49. prima na znanje da se nekoliko nedavnih izbora članova Regulatornog tijela za elektroničke medije (REM), kao i izbor članova upravnog odbora Radiotelevizije Srbije u lipnju 2021., smatralo kontroverznim; sa zabrinutošću prima na znanje neke javne procjene da je donošenje odluka REM-a politički pristrano; prima na znanje nedavan natječaj za nacionalne televizijske frekvencije i licencije i naglašava važnost poštenog i transparentnog postupka; i dalje je zabrinut zbog pitanja povezanih s koncentracijom medija u predmetu Telekom Srbija; naglašava važnost poboljšanja funkcioniranja i neovisnosti Regulatornog tijela za elektroničke medije u skladu s preporukama međustranačkog dijaloga kako bi se ojačao medijski pluralizam i provela medijska strategija;
50. prima na znanje nerazmjernu vidljivost koju Srbija daje trećim zemljama i činjenicu da su određene medijske kuće glavni izvor antieuropskih i proruskih diskursa u Srbiji
51. izražava žaljenje zbog neprestanih fizičkih napada, zastrašivanja, govora mržnje i političkog klevetanja novinara i civilnog društva, uključujući one koje provode zastupnici u parlamentu i vladini dužnosnici; poziva vlasti da istraže sve slučajeve takvih napada, da prikladno kazne počinitelje i da poboljšaju sigurnost novinara i boraca za ljudska prava; izražava zabrinutost zbog stalne diskreditacije i ciljanja boraca za ljudska prava, istraživačkih novinara, medijskih kuća i organizacija civilnog društva koji kritiziraju vladine politike; poziva Srbiju da ojača institucije za ljudska prava, zajamči njihovu neovisnost, dodijeli im potrebne financijske i ljudske resurse te osigura pravodobno praćenje njihovih preporuka;
52. poziva srbijanske vlasti da osiguraju potpunu financijsku i operativnu neovisnost Regulatorne agencije za elektronske komunikacije i poštanske usluge (RATEL) i za elektroničke medije (REM), u skladu s pravnom stečevinom EU-a; poziva na daljnji napredak u provedbi akcijskog plana na temelju medijske strategije, bez odgode te na transparentan i uključiv način;
53. poziva na općenito poštovanje osnovnog prava na mirno okupljanje i poziva službenike kaznenog progona da se suzdrže od prekomjerne uporabe sile; osuđuje nasilje ekstremističkih skupina i huligana tijekom mirnih prosvjeda, kao što su prosvjedi protiv murala Ratka Mladića u Beogradu u studenom 2021. i prosvjedi za zaštitu okoliša u Šapcu i Beogradu u prosincu 2021.; i dalje je zabrinut zbog izvješća da policija nije obavljala svoju zaštitnu funkciju tijekom tih prosvjeda u vezi s okolišem; poziva vladu da osigura uklanjanje murala koji veličaju osuđene ratne zločince te da provede učinkovitu istragu napada na prosvjednike, uključujući sve uključene javne službenike; poziva na temeljitu istragu svih veza između huligana i policije; žali zbog toga što su brojni građani dobili prekršajne optužbe; poziva na ukidanje tih nerazmjernih ograničenja prava na mirno okupljanje;
54. pozdravlja donošenje zakona o rodnoj ravnopravnosti i izmjene zakona o zabrani

- diskriminacije te poziva vladu da osigura brzu provedbu tih zakona; ponavlja da su koordinacija, učinkovit institucionalni ustroj i suradnja s civilnim društvom nužni kako bi se poboljšalo stanje ljudska prava te političke slobode žena i ranjivih skupina; poziva Srbiju da poboljša rodnu ravnopravnost i stanje ženskih prava, uključujući davanjem prioriteta rodnoj ravnopravnosti i povećanom suradnjom s civilnim društvom, osobito ženskim organizacijama;
55. pozdravlja donošenje nove strategije o nasilju nad ženama i nasilju u obitelji; naglašava, međutim, da su potrebni provedba i poboljšanja te poziva na dosljedan politički pristup provedbi Istanbulske konvencije koji se temelji na određivanju prioriteta i dodjeli dostatnih sredstava za sprečavanje rodno uvjetovanog nasilja, zaštitu žrtava kaznenih djela i kazneni progon počinitelja;
56. žali zbog toga što u prethodnom parlamentarnom sazivu Narodna skupština nije donijela Zakon o istospolnim partnerstvima koji je sastavilo Ministarstvo za ljudska i manjinska prava i društveni dijalog; poziva novu i pluralističku Narodnu skupštinu da to učini;
57. poziva srbijanske vlasti da pojačaju napore kako bi se osiguralo nediskriminirajuće postupanje prema etničkim, vjerskim i seksualnim manjinama i drugim ranjivim skupinama te da nastave s provedbom pozitivnog programa o tom pitanju, u potpunosti u skladu s načelima i zakonodavstvom EU-a; poziva vlasti da aktivno provodi istrage i donosi presude za zločine iz mržnje; osuđuje etničku mržnju koju šire neki vladini dužnosnici i političari;
58. poziva Srbiju da osigura da manjinske skupine imaju jednake mogućnosti, posebno u obrazovanju, upotrebi manjinskih jezika, pristupu medijima i vjerskim obredima na jezicima manjina, odgovarajućoj zastupljenosti u političkom i kulturnom životu, medijima u javnom vlasništvu, upravi i pravosuđu, da stvori pozitivno ozračje za obrazovanje na jezicima manjina i da pojača tiskanje udžbenika na manjinskim jezicima; poziva Srbiju da zaštiti i promiče kulturnu baštinu, jezike i tradicije svojih nacionalnih manjina; poziva Srbiju da poduzme sve potrebne mjere kako bi osigurala da sastav svih razina vlasti odražava nacionalni sastav stanovništva na njihovim državnim područjima;
59. osuđuje manipulaciju fragmentacijom manjinskih skupina i izražava zabrinutost zbog nespremnosti srbijanskih vlasti da dosljedno i u potpunosti provode međuvladin sporazum o zaštiti manjina; smatra da je potrebno učiniti više za aktivnu provedbu antidiskriminacijskog zakonodavstva;
60. pozdravlja predanost srbijanskih vlasti pružanju potpore organizaciji EuroPridea u Beogradu kao ključnom trenutku za zajednicu LGBTI+ u Srbiji i regiji; poziva vladu i policijske snage da osiguraju neometano planiranje i organizaciju programa, kao i sigurnost i dobrobit sudionika; poziva na pojačane mjere u području borbe protiv uznemiravanja, propagande kojom se potiče na mržnju i zločina iz mržnje usmjerenih protiv pripadnika skupine LGBTI+;
61. ponovno izražava svoju osudu navodne upotrebe prisilnog rada i kršenja ljudskih prava te trgovine ljudima u slučaju oko 500 Vijetnamaca na gradilištu kineske tvornice Linglong u Srbiji; napominje da su poduzeti početni koraci i provedene inspekcije te poziva srbijanske vlasti da istraže slučaj i zajamče poštovanje radničkih prava građana i

rezidenata; poziva Srbiju da poboljša usklađenost s radnim pravom EU-a i da se pridržava relevantnih konvencija Međunarodne organizacije rada koje je ratificirala; naglašava da bi se srpsko zakonodavstvo o radu i okolišu trebalo primjenjivati i na kineska poduzeća koja posluju u toj zemlji;

62. izražava žaljenje zbog protjerivanja bahreinskog državljanina u njegovu matičnu zemlju unatoč privremenoj mjeri Europskog suda za ljudska prava na temelju koje se to izručenje trebalo dogoditi; podsjeća da Srbija mora poštovati temeljna prava svih ljudi na svojem državnom području; snažno potiče srbijanske vlasti da poštuju svoje međunarodne obveze i u potpunosti primijene i provedu sve presude Europskog suda za ljudska prava;
63. napominje važnost suradnje s EU-om u borbi protiv trgovine ljudima i krijumčarenja migrantima na takozvanoj „balkanskoj ruti”; pozdravlja suradnju Srbije u upravljanju migracijama sa susjedima i državama članicama EU-a, naglašavajući potrebu za potpunim poštovanjem ljudskih prava te međunarodnih standarda i načela;
64. izražava duboku zabrinutost zbog širenja dezinformacija o ruskoj agresiji na Ukrajinu, uključujući od strane medija bliskih vladi; poziva srbijanske vlasti da poduzmu odlučne korake protiv dezinformacija i da diskreditiraju lažne vijesti koje se najviše šire; poziva Srbiju i Komisiju da izgrade potrebnu infrastrukturu za borbu protiv dezinformacija, ruske propagande i drugih hibridnih prijetnji te kako bi pružila odgovore temeljene na dokazima na kratkoročne i dugoročne prijetnje u pogledu dezinformacija na zapadnom Balkanu; naglašava da su svi politički vođe odgovorni za zaustavljanje širenja zlonamjernih dezinformacija o ruskoj agresiji na Ukrajinu; napominje da tolerantni stav prema zlonamjernim vanjskim utjecajima može imati ozbiljne negativne posljedice na izgledu Srbije za pristupanje EU-u;
65. naročito je zabrinut zbog dezinformacija koje potječu iz Kremlja i šire ih novinska agencija Sputnik Srbija i drugi domaći akteri; poziva srbijanske vlasti da se usklade sa sankcijama EU-a i da poduzmu mjere kako bi spriječile medijske kuće Russia Today i Sputnik Srbija da šire lažne vijesti i dezinformacije; duboko je zabrinut zbog toga što su među glavnim izvorima dezinformacija tabloidi koje financira ili podupire vlada i neki televizijski kanali s nacionalnom pokrivenošću; žali zbog toga što se javna radiotelevizijska kuća od početka neizazvane ruske invazije na Ukrajinu koristi jezikom ruske propagande, kao što je slučaj s izrazom „posebna vojna operacija”;
66. iznimno je zabrinut zbog toga što su zemlje pristupnice EU-u na zapadnom Balkanu posebno teško pogođene stranim uplitanjem i kampanjama dezinformiranja koje dolaze iz Rusije i Kine; zabrinut je zbog toga što Srbija i Mađarska pomažu Rusiji i Kini u pogledu njihovih geopolitičkih ciljeva; poziva Europsku službu za vanjsko djelovanje (ESVD) da zauzme proaktivniji stav, usredotočujući se na izgradnju vjerodostojnosti EU-a u regiji i proširenje aktivnosti praćenja Radne skupine ESVD-a za stratešku komunikaciju (StratCom) kako bi se usredotočio na prekogranične prijetnje dezinformacijama koje dolaze iz zemalja zapadnog Balkana i njihovih susjeda;
67. naglašava važnost dijaloga sa srpskim civilnim društvom i privatnim sektorom kako bi se koordinirali naponi u borbi protiv dezinformacija i u Srbiji i u regiji; u tom pogledu napominje da bi Srbija imala koristi od daljnjeg sudjelovanja u stručnim skupinama

Agencije Europske unije za kibersigurnost (ENISA);

68. cijeni rad Radne skupine Europske službe za vanjsko djelovanje za stratešku komunikaciju za zapadni Balkan, čiji je zadatak osiguravati koordiniranu i dosljednu komunikaciju EU-a, izgraditi otpornost i rješavati problem dezinformiranja i manipulacije informacijama protiv EU-a; poziva na jačanje aktivnosti strateške komunikacije i povećanje broja osoblja, uključujući mogućnost uspostave regionalnog strateškog komunikacijskog punkta u regiji zapadnog Balkana;

Pomirenje i dobrosusjedski odnosi

69. pozdravlja sudjelovanje Srbije u mehanizmima regionalne suradnje i potiče je da uloži veći trud u bilateralne odnose s drugim zemljama kandidatkinjama i susjednim državama članicama EU-a; pohvaljuje njezinu odluku da donira oko 600 000 cjepiva protiv bolesti COVID-19 toj regiji, među ostalim Sjevernoj Makedoniji, Crnoj Gori i Bosni i Hercegovini; potiče je da na svim razinama radi na promicanju pomirenja i poboljšanju dobrosusjedskih odnosa, provedbi bilateralnih sporazuma i rješavanju otvorenih bilateralnih pitanja sa svojim susjedima, posebno utvrđivanja granica, sukcesije, povrata kulturnih dobara i otvaranja vojnih arhiva;
70. naglašava predanost Srbije suradnji sa susjednim zemljama na rješavanju pitanja nestalih osoba i naglašava da je pomirenje sa susjednim zemljama preduvjet za normalizaciju regionalnih odnosa; izražava zabrinutost zbog donošenja Zakona o kulturnoj baštini; poziva na potpuno poštovanje kulturne baštine i promicanje kulturne suradnje te ponavlja važnost zaštite jezika nacionalnih manjina u Srbiji u skladu sa zakonima i bilateralnim sporazumima sa susjednim zemljama;
71. pozdravlja pozive srbijanskih vlasti da se bosanski Srbi vrate radu u institucijama Bosne i Hercegovine;
72. ponovno potvrđuje svoju nedvosmislenu potporu za dijalog Beograda i Prištine uz posredovanje EU-a i pohvaljuje rad posebnog predstavnika EU-a za dijalog Beograda i Prištine Miroslava Lajčaka; ponavlja važnost konstruktivnog sudjelovanja srpskih i kosovskih nadležnih tijela za postizanje sveobuhvatnog pravno obvezujućeg sporazuma o normalizaciji, na temelju uzajamnog priznavanja, koji je neophodan kako bi obje zemlje napredovale na putu prema Europi i koji će doprinijeti stabilnosti i prosperitetu u regiji; poziva na poštovanje i potpunu provedbu svih prethodnih sporazuma Beograda i Prištine u dobroj vjeri i pravodobno, uključujući Udruženja/Zajednice općina s većinskim srpskim stanovništvom;
73. poziva ESVD da uspostavi mehanizam za praćenje i provjeru provedbe svih do sada postignutih sporazuma i periodički izvješćuje Europski parlament o napretku provedbe; poziva aktere EU-a da pruže potporu lokalnim vlastima u djelovanjima prema uspostavi Udruženja/Zajednice općina sa srpskom većinom u okviru međusobnog sporazuma;
74. poziva na daljnje aktivno i konstruktivno sudjelovanje u dijalogu uz posredovanje EU-a; poziva vlade Srbije i Kosova da se suzdrže od bilo kakvog djelovanja koje bi moglo narušiti povjerenje između strana i ugroziti konstruktivan nastavak dijaloga; ponavlja svoj poziv na poboljšanje kvalitete procesa dijaloga sudjelovanjem žena, većom transparentnošću prema javnosti i smislenim uključivanjem civilnog društva;

75. poziva srpske i kosovske vlasti na promicanje međuljudskih kontakata među lokalnim zajednicama da bi se poboljšao dijalog između dviju zemalja, uključujući i na nevladinoj razini; pohvaljuje inicijative u području kulture i inicijative za mlade, primjerice godišnji prekogranični umjetnički festival „Mirëdita, Dobar Dan!”, kojima se promiče suradnja između kosovskih Albanaca i Srba;
76. poziva i Srbiju i Kosovo da pojačaju napore i pronadu rješenja za pitanja nestalih osoba i pravde za ratne zločine počinjene tijekom ratova u Jugoslaviji 1990-ih; poziva vladu da se posveti tim temama i u okviru dijaloga Beograda i Prištine te da uspostavi suradnju između Kosova i Srbije; poziva i vladu Srbije i vladu Kosova da pronadu održiva rješenja u pogledu električne energije na sjeveru Kosova;
77. izražava žaljenje zbog odluka vlade Kosova da odbije prijedlog međunarodnih medijatora kojim se omogućuje prikupljanje glasačkih listića birača s pravom glasa kako bi im se omogućilo glasovanje na državnom području Kosova za ustavni referendum održan 16. siječnja 2022. te za izbore u Srbiji koji su se održali 3. travnja 2022., kao što je prethodno bio slučaj;
78. žali zbog destabilizacijskih aktivnosti na granici na sjeveru Kosova u rujnu 2021. i poziva Beograd i Prištinu da sva pitanja riješe dijalogom; žali zbog činjenice da u radnoj skupini čiji je bio zadatak pronaći rješenje za korištenje registarskih pločica vozila nije postignut dogovor; poziva obje strane da što prije pronadu trajno rješenje kojim se promiče normalizacija gospodarskih i političkih odnosa u okviru dijaloga uz posredovanje EU-a; žali zbog toga što u nekoliko slučajeva dužnosnicima nije dopušten ulazak na teritorij Kosova ili Srbije; poziva obje strane da sa svim posjetima postupaju na način koji pospješuje postupak normalizacije;
79. prima na znanje pritužbe etničkih Albanaca iz Preševske doline da im se uskraćuje pravo glasovanja i da ih se briše iz matičnih knjiga u njihovim mjestima boravišta, čime ih srbijanske vlasti lišavaju njihovih temeljnih i političkih prava; duboko je zabrinut zbog navoda i studija koje pokazuju da srbijanske vlasti sustavno i diskriminirajuće zloupotrebljavaju zakon o prebivalištu građana i „pasivizaciju” adresa prebivališta građana albanske narodnosti koji žive u južnoj Srbiji; poziva na neovisnu i temeljitu istragu tih navoda te poziva srbijanske vlasti da prestanu sa svim diskriminirajućim praksama i ciljanim mjerama;
80. pozdravlja donošenje Nacionalne strategije za kazneni progon ratnih zločina za razdoblje 2021. 2026. i nedavni početak rada različitih tijela i mehanizama izvješćivanja povezanih s njegovim radom; ističe važnost transparentne i uključive provedbe te strategije; potiče srbijanske vlasti da se odlučno suprotstave veličanju osuđenih ratnih zločinaca i da prekinu svu retoriku i djelovanje u pogledu podjele kojima se narušava integritet zemalja u susjedstvu i prijeti regionalnoj stabilnosti i pomirenju; potiče srbijanske vlasti da pokažu istinsku predanost istragama i dovođenju predmeta ratnih zločina pred sud; ponavlja da u Europi nema mjesta poricanju genocida;
81. ističe važnost regionalne suradnje na pitanjima ratnih zločina i nestalih osoba te poziva srbijanske vlasti da osude sve oblike govora mržnje, kampanja zastrašivanja, javnog odobravanja i poricanja genocida, zločina protiv čovječnosti i ratnih zločina; žali što neka tijela srbijanskih vlasti i neki srbijanski političari nastavljaju poricati genocid u

Srebrenici; poziva srbijanske vlasti da osiguraju nastavak suđenja za ratne zločine, uključujući na lokalnoj razini i da žrtvama pruže pravdu priznavanjem i poštovanjem sudskih presuda o ratnim zločinima, borbom protiv nekažnjavanja ratnih zločina, istraživanjem slučajeva nestalih osoba, istragom grobnih mjesta i pružanjem potpore domaćim tužiteljima u privođenju počinitelja pravdi;

82. osuđuje sve veću prisutnost osuđenih ratnih zločinaca, kao što su Veselin Šljivančanin, Dragoljub Ojdanić i Nikola Šainović, u medijskom prostoru kojim se koriste za širenje mržnje i netolerancije prema nacionalnim manjinama u Srbiji;
83. poziva EU i njegove saveznike da dodatno pojačaju rad na pomirenju; pozdravlja obnovljeni angažman saveznika EU-a, posebno imenovanje posebnih izaslanika SAD-a, Ujedinjene Kraljevine i Njemačke za zapadni Balkan, poziva ih da se uključe u blisku suradnju i koordinaciju s izaslanikom EU-a u cilju jačanja utjecaja i pružanja usklađenih savjeta i potpore;
84. ponovno iskazuje svoju potporu inicijativi za uspostavu regionalne komisije za utvrđivanje činjenica o ratnim zločinima i drugim teškim kršenjima ljudskih prava na području bivše Jugoslavije (RECOM);
85. pozdravlja početak provedbe zone bez roaminga u cijelom zapadnom Balkanu od 1. srpnja 2021., čime je poboljšana povezivost i ostvarene su opipljive i konkretne koristi za građane i poduzeća u toj regiji; pozdravlja Izjavu iz Brda koju su potpisali dužnosnici EU-a i čelnici zemalja zapadnog Balkana, a u kojoj se prepoznaje važnost tog postignuća; potiče Vijeće i Komisiju da surađuju s vlastima zemalja zapadnog Balkana kako bi se ukinule naknade za roaming između zapadnog Balkana i Europske unije;
86. potiče srbijanske vlasti da nedvosmisleno podrže uspostavu zajedničkog regionalnog tržišta u okviru Berlinskog procesa kao korak na putu pristupanja EU-u; naglašava da bi svi programi regionalne gospodarske suradnje na zapadnom Balkanu trebali biti uključivi i prihvatljivi za svih šest zemalja, čime bi se uspostavila ravnopravna suradnja među svih šest zemalja uz istodobno jačanje daljnjeg usklađivanja sa standardima i pravnom stečevinom EU-a;

Socioekonomske reforme

87. pozdravlja napredak ostvaren u razvoju funkcionalnog tržišnog gospodarstva, iako država tu još uvijek ima snažnu prisutnost, i činjenicu da je uspješno ublažen utjecaj krize prouzročene bolešću COVID-19 na gospodarstvo, među ostalim pravovremenim fiskalnim mjerama i mjerama monetarne potpore; ipak, poziva srbijanske vlasti da predvide ciljanu potporu u vezi s pandemijom za ranjiva kućanstva i poduzeća; konstatira da je EU nastavio pružati ključnu potporu Srbiji za njezin društveno-gospodarski oporavak i hitne medicinske potrebe, uključujući dodatnu potporu od 10 milijuna EUR;
88. sa zabrinutošću konstatira da nije istražen nijedan od navoda iz prethodnog izvješća istraživačkih novinara o vladinom manipuliranju statističkim podacima o bolesti COVID-19 u političke svrhe; naglašava da su povjerenje i transparentnost od posebne važnosti u naporima vlade za suzbijanje bolesti COVID-19 te stoga apelira na

srbijsku vladu da građanima dostavi sve relevantne statističke podatke;

89. primjećuje da tržište rada, unatoč poboljšanjima, i dalje ima strukturne probleme te demografske i migracijske izazove; poziva Srbiju da poboljša položaj žena na tržištu rada i da dodatno prilagodi obrazovanje i osposobljavanje potrebama tržišta rada, posebno u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te u vezi sa zelenom i digitalnom tranzicijom;
90. duboko je zabrinut zbog socioekonomske situacije u nekoliko okruga južne Srbije; poziva vladu da istraži sve navode o upotrebi instrumenata socijalne pomoći kako bi se izvršio pritisak na glasače, posebno među ranjivim skupinama i pripadnicima romske manjine; poziva vladu Srbije da odgovori na izazove koje siromaštvo i nezaposlenost predstavljaju u tim i drugim dijelovima zemlje te da zajamči da socijalne politike i politike zapošljavanja raspolažu dostatnim financijskim i institucionalnim resursima;
91. poziva Srbiju da poboljša svoje kapacitete za pružanje statističkih podataka i da provede popis stanovništva, uz poštovanje najviših međunarodnih standarda i uz sudjelovanje neovisnih promatrača;
92. izražava duboku zabrinutost zbog depopulacije i nastavka emigracije ljudskog kapitala Srbije; pozdravlja inicijative vlade Srbije i inovativne pristupe za suzbijanje tih kretanja, uključujući demografske promjene, uz istodobnu suradnju s međunarodnim organizacijama putem niza ciljanih politika u svim sektorima kako bi se odgovorilo na demografske prijetnje, s obzirom na to da je stalan pad broja stanovnika i dalje ključni izazov za gospodarski razvoj; poziva novu vladu da posveti više pozornosti politikama za mlade; napominje da je potrebno uložiti dodatne napore u socioekonomski razvoj graničnih regija kako bi se spriječio odlazak stanovništva; podsjeća da bi se u tu svrhu mogli koristiti programi prekogranične suradnje instrumenta IPA III;
93. pozdravlja provedbu programa za potporu malim i srednjim poduzećima (MSP-ovi), posebno smanjenje troškova zaduživanja za MSP-ove; poziva Srbiju da riješi preostale nedostatke, uključujući nestabilno poslovno okruženje i nepošteno tržišno natjecanje; pozdravlja angažman Srbije u procesu regionalne integracije tržišta na zapadnom Balkanu, nakon kojeg će uslijediti daljnja gospodarska integracija s jedinstvenim tržištem EU-a, što će privući potrebna ulaganja i stvoriti nove prilike za građane i poslovnu zajednicu;
94. ponovno izražava svoju zabrinutost zbog sve veće ovisnosti Srbije o kineskim ulaganjima i obujma zajmova koje će Srbija morati vraćati Kini; apelira na srbijske vlasti da poboljšaju transparentnost i ojačaju pravnu usklađenost sa zahtjevima za procjenu utjecaja na okoliš u industrijama koje znatno zagađuju za kineska, ruska i druga nedemokratska strana ulaganja koja proizlaze iz bilateralnih sporazuma o strateškoj suradnji; žali zbog nedavne isporuke kineskih protuzračnih sustava Srbiji;
95. ističe da zemlje zapadnog Balkana moraju biti stavljene u središte inicijative Global Gateway i da se mora pružiti transparentna i održiva ulagačka alternativa korozivnim ulaganjima Kine i drugih autoritarnih režima;
96. prima na znanje povlačenje amandmana na zakon o izvlaštenjima i poziva na širu javnu raspravu o tom pitanju;

97. pozdravlja poboljšanja u borbi protiv pranja novca i financiranja terorizma, ali poziva na bolje rezultate u istragama u slučajevima pranja novca; konstatira da su infrastruktura i građevina značajni izvori nezakonito novca i potiče Srbiju da smanji rizik od nezakonitih financijskih tokova u građevinskoj industriji, kao i da smanji utaju poreza i korupciju u sektoru infrastrukture; poziva Srbiju da osigura da se preporuke Stručne skupine za financijsko djelovanje (FATF) primjenjuju u dobroj vjeri;
98. izražava zabrinutost zbog nedostatka napretka u slučaju „Spisak”, što predstavlja zlouporabu pravnog okvira od strane državnih vlasti kako bi se usmjerilo na određene organizacije civilnog društva i medije koji kritiziraju vladine politike; podsjeća na poziv srpskoj vladi za sprečavanje pranja novca koju je izdalo srpsko Ministarstvo financija da u potpunosti istraži ta pitanja;
99. podsjeća na uvjetovanost financiranja u okviru Instrumenta pretpristupne pomoći IPA III i Gospodarskog i investicijskog plana za zapadni Balkan; prepoznaje važnost instrumenata IPA III te EIP za podupiranje procesa reforme, održive povezivosti, ljudskog kapitala, konkurentnosti i uključivog rasta te za jačanje regionalne i prekogranične suradnje;

Okoliš, energija i promet

100. pozdravlja konkretne korake poduzete kako bi se postupno zatvorile elektrane na ugljen; izražava ozbiljnu zabrinutost zbog činjenice da Srbija, unatoč postojećim klimatskim i okolišnim izazovima, i dalje ulaže u jednu novu elektranu na ugljen; potiče vlasti da donesu integrirani nacionalni plan za energetiku i klimu koji je u skladu s ciljem nultih emisija iz europskog zelenog plana za 2050. i zelenim planom za zapadni Balkan;
101. poziva nacionalna tijela da brzo provedu Zakon o korištenju obnovljivih izvora energije i da šire javnu raspravu o energetske tranziciji i tekućoj izgradnji desetaka malih hidroelektrana;
102. poziva Srbiju da pojača napore za diversifikaciju opskrbe energijom i sveukupne strukture izvora energije, posebno za smanjenje njezine ovisnosti o Rusiji, kao i da poveća ulaganja i modernizira energetske infrastrukturu kako bi se izvršila nužna tranzicija s fosilnih goriva na obnovljive izvore energije; u tom pogledu ističe važnost izgradnje spojnog voda s Bugarskom; potiče Komisiju da osigura da financijska sredstva IPA-e doprinose izgradnji klimatski neutralnog gospodarstva u Srbiji, u potpunosti u skladu s Pariškim sporazumom i ciljevima EU-a za dekarbonizaciju i da pruži posebnu tehničku podršku za postizanje tog cilja;
103. naglašava činjenicu da nedostatak učinkovitosti u energetske sektoru kritično utječe na ukupnu gospodarsku konkurentnost zemlje i poziva zemlju da svrhovito radi na prijelazu na zeleno i kružno gospodarstvo postupnim ukidanjem izvora fosilne energije i znatnim povećanjem stope recikliranja resursa i materijala;
104. sa zabrinutošću primjećuje stalno nepoštovanje i posljedično kršenje Ugovora o Energetske zajednici te poziva Srbiju da slijedi preporuke ECT-a i uskladi svoje aktivnosti u području energetike s trećim energetske paketom te u skladu s energetske politikom EU-a;

105. ponovno ističe svoju zabrinutost zbog visokih razina onečišćenja i potiče vlasti da ubrzaju provedbu planova za kvalitetu zraka; žali zbog činjenice da je nekoliko mjesta u Srbiji, posebno Beograd, Smederevo, Bor te doline Kolubare i Tamnave, često na popisu najzagađenijih područja na svijetu u pogledu kvalitete zraka; potiče vlasti da brzo poduzmu mjere za poboljšanje kvalitete zraka, posebno u velikim gradovima i industrijskim područjima; naglašava važnost pronalaženja održivih rješenja i ograničavanja upotrebe lignita i drugog niskokaloričnog ugljena u proizvodnji energije, kao i za grijanje;
106. duboko je zabrinut zbog projekata za proizvodnju električne energije iz ugljena koje financira Kina i njihova utjecaja na okoliš i kvalitetu zraka; prima na znanje činjenicu da je postupak donošenja programa za zaštitu zraka trenutačno u tijeku i pozdravlja mala bespovratna sredstva dodijeljena općinama za poboljšanje kvalitete zraka i gospodarenja otpadom te za financiranje provedbe projekata za smanjenje onečišćenja zraka u Srbiji;
107. ponovno izražava žaljenje zbog nedostatka djelovanja u pogledu onečišćenja rijeke Dragovišnice iz rudnika koji djeluju u regiji te zbog štetnog učinka na zdravlje lokalnog stanovništva i okoliš;
108. ističe potrebu za poboljšanjem zakonodavstva i provedbe u području gospodarenja otpadom i ubrzanog uvođenja i provedbe hijerarhije otpada i mjera kružnog gospodarstva;
109. prima na znanje povlačenje dozvole za istraživanje za projekt vađenja i obrade litija u zapadnoj Srbiji; poziva srbijanske vlasti da budu potpuno transparentne u tom procesu i da se provede sveobuhvatna procjena učinka, uključujući javna savjetovanja s relevantnim lokalnim zajednicama pri izdavanju dozvola;
110. izražava duboku zabrinutost zbog ozbiljnih problema u vezi s korupcijom i vladavinom prava u području okoliša, zbog općeg nedostatka transparentnosti i procjena utjecaja infrastrukturnih projekata na okoliš i društvo; u tom kontekstu prima na znanje otvaranje klastera 4 „Zeleni program i održiva povezanost” u pregovorima o pristupanju EU-u; poziva na poduzimanje daljnjih mjera u pogledu opravdane zabrinutosti izražene u prosvjedima za zaštitu okoliša te da tijekom pregovora riješe te probleme;
111. poziva na povećanje ukupne površine državnog područja Srbije koja je pod zaštitom te na osiguravanje provedbe mjera i odgovarajućeg financiranja zaštite prirode; poziva na dosljednu primjenu Zakona o zaštiti prirode i Zakona o korištenju obnovljivih izvora energije kako bi se zaustavili svi štetni projekti u zaštićenim područjima;
112. pozdravlja donošenje programa gospodarenja otpadom i napominje da je u tijeku postupak javnog predstavljanja akcijskog plana programa gospodarenja otpadom za razdoblje od 2022. do 2024.; napominje da je uveden ekološki informacijski sustav koji građanima omogućuje da prijave probleme povezane s okolišem;
113. poziva na preispitivanje svih dosad izgrađenih malih hidroelektrana kako bi se utvrdilo jesu li sve dozvole izdane uz dužno poštovanje propisa i postupaka; poziva na hitne mjere za vraćanje rijeka u stanje u kojem su bile prije izgradnje malih hidroelektrana u svim slučajevima u kojima je jasno da je prekršen zakon, primjerice u slučaju Rakita;

poziva na uklanjanje objekata koji ugrožavaju obale, jezera, vodotoke i podzemne vode; ističe potrebu za nadzorom svakog projekta kojim se ugrožavaju vodni resursi, koji bi trebalo uvrstiti na popis projekata za koje je potrebna studija o procjeni utjecaja na okoliš; poziva na ponovno razmatranje privatizacije Instituta Jaroslav Cerni za upravljanje vodama;

114. pozdravlja napredak Srbije u reformi željezničkog sustava; potiče je da osigura da ulaganja u njezinu prometnu infrastrukturu budu u skladu sa strategijom EU-a za održivu i pametnu mobilnost te da pruže maksimalnu korist gospodarstvu Srbije;

o

o o

115. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi predsjedniku Europskog vijeća, Komisiji, potpredsjedniku Komisije / Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, vladama i parlamentima država članica te predsjedniku, Vladi i Narodnoj skupštini Srbije.

INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU

Datum usvajanja	14.6.2022
Rezultat konačnog glasovanja	+: 50 -: 5 0: 3
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Alexander Alexandrov Yordanov, François Alfonsi, Maria Arena, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Anna Bonfrisco, Susanna Ceccardi, Katalin Cseh, Kinga Gál, Giorgos Georgiou, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Peter Kofod, Dietmar Köster, Andrius Kubilius, David Lega, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, Claudiu Manda, Lukas Mandl, Thierry Mariani, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Matjaž Nemeč, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Jacek Saryusz-Wolski, Sergei Stanishev, Tineke Strik, Dominik Tarczyński, Viola Von Cramon-Taubadel, Isabel Wiseler-Lima, Salima Yenbou, Bernhard Zimniok
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Vladimír Bilčík, Corina Crețu, Angel Dzhambazki, Nicolaus Fest, Arba Kokalari, Andrey Kovatchev, Karsten Lucke, Erik Marquardt, Marisa Matias, Alessandra Moretti, Paulo Rangel, Javier Zarzalejos
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Asim Ademov, Stéphane Bijoux, Andor Deli, Liudas Mažylis, Bettina Vollath

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU

50	+
ECR	Angel Dzhambazki, Jacek Saryusz-Wolski, Dominik Tarczyński
ID	Anna Bonfrisco, Susanna Ceccardi
PPE	Asim Ademov, Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Vladimír Bilčík, Arba Kokalari, Andrey Kovatchev, Andrius Kubilius, David Lega, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, David McAllister, Lukas Mandl, Liudas Mažylis, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Paulo Rangel, Isabel Wiseler-Lima, Javier Zarzalejos
RENEW	Petras Auštrevičius, Stéphane Bijoux, Katalin Cseh, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Javier Nart, Salima Yenbou
S&D	Maria Arena, Corina Crețu, Raphaël Glucksmann, Dietmar Köster, Karsten Lucke, Claudiu Manda, Sven Mikser, Alessandra Moretti, Matjaž Nemeč, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Sergei Stanishev, Bettina Vollath
VERTS/ALE	François Alfonsi, Erik Marquardt, Tineke Strik, Viola Von Cramon-Taubadel

5	-
ID	Nicolaus Fest, Thierry Mariani, Bernhard Zimniok
NI	Andor Deli, Kinga Gál

3	0
ID	Peter Kofod
THE LEFT	Giorgos Georgiou, Marisa Matias

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani